Glossaris ocupacionals / 24

Català - Castellà

Maquinista de confecció industrial

INDÚSTRIES TÈXTILS, PELL I CUIR

24

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme

Glossaris ocupacionals, 24

Maquinista de confecció industrial

Vocabulari extret a partir del Reial decret 2572/1996, de 13 de desembre, pel qual s'estableix el certificat de professionalitat de l'ocupació de maquinista de confecció industrial.

ã Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme
Secretaria d'Afers Laborals i d'Ocupació

Projecte
Oficina Tècnica d'Afers Laborals i d'Ocupació
Secció de Documentació i Publicacions

Supervisió
Núria Gibert Cañameras

Tiratge: 2.000 exemplars
Edició: octubre de 2003
Dipòsit legal: B. 4.220-2004
ISBN: 84-393-6405-9
Impressió: Romargraf, SA

Presentació

Aquest recull s'ha elaborat a partir de la traducció al català dels reials decrets que estableixen els certificats de professionalitat, en aquest cas el corresponent a l'ocupació de maquinista de confecció industrial. Els certificats de professionalitat estableixen i determinen els continguts teòrics i pràctics mínims i donen les especificacions necessàries per al desenvolupament de l'acció formativa referent a diferents especialitats ocupacionals.

Les descripcions d'aquests documents aporten un volum de termes relacionats amb les ocupacions tractades que hem considerat prou important per elaborar la col·lecció. L'objectiu de cada recull és oferir a les persones que treballen dins l'àmbit de la formació ocupacional (professorat, especialistes, alumnes, etc.) un material de consulta directament relacionat amb la seva especialitat professional, és a dir posar-los a l'abast un recurs que els faciliti la presència i l'ús del català dins la seva tasca formativa.

El resultat és un material de consulta que té el seu sentit dins del context formatiu ocupacional a què pertany. Volem remarcar que en cap cas és un diccionari o recull terminològic sistemàtic d'una especialitat o matèria. Es tracta, amb totes les seves limitacions, d'un glossari, és a dir d'una exposició alfabètica de termes apareguts en els reials decrets i de les solucions adoptades per a la traducció al català. Per això el contingut final és, d'una banda, molt ampli (inclou termes d'ús habitual dins l'especialitat que van des del llenguatge general fins a l'especialitzat) i, de l'altra, incomplet per raó dels aspectes no tractats en els textos originals.

Pel que fa als termes, cal dir que s'ha recorregut a les fonts normatives existents sempre que ha estat possible. Tanmateix, hi ha també formes no fixades que de moment són propostes provisionals i, fins i tot, algun cas de manlleu. No s'ha fet recerca terminològica, ja que aquest no és l'objectiu, però s'ha buscat el màxim rigor en la traducció dels reials decrets, cosa que assegura que les propostes per als casos resolts de manera provisional siguin, almenys de moment, vàlides. Cal dir que el centre de terminologia TERMCAT ha assessorat en la resolució i/o proposta de molts dels dubtes plantejats i, en aquest sentit, volem agrair-li la seva col·laboració.

Andreu Cruañas i Acosta
Secretari d'Afers Laborals i d'Ocupació
Barcelona, octubre de 2003

El recull

Consulta. El recull pot ser consultat tant partir de les formes en català per trobar l'equivalent en castellà, o bé a partir de les formes en castellà, per trobar l'equivalent en català.

Selecció d'entrades

Entrades en castellà. Les entrades s'han seleccionat sempre a partir dels termes i expressions del document original castellà, el reial decret. Aquestes formes s'han transcrit tal com hi han estat trobades, i això comporta la possibilitat que en aquesta llengua hi hagi formes no estrictament normatives o manlleus que ja tenen una proposta normalitzada (neologia, adaptació, etc.), de la qual aquí no queda constància.

Entrades en català. Aquestes entrades corresponen a les formes emprades per a la traducció al català del reial decret. Per tal de validar l'adequació de les formes, s'ha recorregut a les fonts normatives existents. Cal dir que hi ha també formes no fixades que de moment són propostes.

Manlleus. Els manlleus, que són formes adoptades d'una altra llengua, queden indicats amb la lletra cursiva.

Informació gramatical. Cada entrada presenta informació sobre la categoria. Els substantius i adjectius amb doble forma, presenten també la flexió femenina.

m - nom masculí	*f* - nom femení	*m i f* - nom masculí i femení
m pl - nom masculí plural	*f pl* - nom femení plural	*adj* - adjectiu
v tr - verb transitiu	*v intr* - verb intransitiu	*adv* - adverbi
loc adv - locució adverbial		

Equivalència. Les relacions d'equivalència entre les dues llengües queden circumscrites als textos de procedència dels termes. Per tant, poden ser semànticament parcials.

Sinonímia. El text original de vegades usa indistintament formes sinònimes, que són recollides amb entrada pròpia. La relació semàntica entre aquests termes no queda indicada amb remissions.

D'altra banda, com que la sinonímia està circumscrita al text objecte del buidatge, es poden trobar a faltar termes sinònims (tant en una llengua com en l'altra), senzillament perquè no són al text font.

Sigles. Les sigles, quan és possible, presenten entre parèntesis el terme desplegat.

Maquinista de confecció industrial

Català	Castellà
a	
acabat *m*	acabado *m*
acabat intermedi *m*	acabado intermedio *m*
accessori *m*	accesorio *m*
accident laboral *m*	accidente laboral *m*
acoblament *m*	acoplamiento *m*
acoblament de les peces *m*	acoplamiento de las piezas *m*
acoblar *v tr*	acoplar *v tr*
adornament *m*	adorno *m*
agulla *f*	aguja *f*
americana *f*	americana *f*
amplada *m*	ancho *m*
aplom *m*	aplomo *m*
arrossegament *m*	arrastre *m*
b	
bagueta *f*	presilla *f*
bitlla *m*	canilla *m*
bossa *f*	bolsa *f*
botó *m*	botón *m*
bragueta *f*	bragueta
butxaca *f*	bolsillo *m*
c	
cadena de producció *f*	cadena de producción *f*
calar *v tr*	calar *v tr*
camisa *f*	camisa *f*
canesú *m*	canesú *m*
cartera *f*	cartera *f*
cera lubrificant *f*	cera lubricante *f*
cinta mètrica *f*	cinta métrica *f*
cinturó de pantaló *m*	cinturón de pantalón *m*
cisa *f*	sisa *f*
clau d'ajust *f*	llave de ajuste *f*
coll *m*	cuello *m*
coll camiser *m*	cuello camisero *m*
complement *m*	complemento *m*
composició *f*	composición *f*
con *m*	cono *m*
confecció *f*	confección *f*
confeccionar *v tr*	confeccionar *v tr*
copa *f*	copa *f*
cosir *v tr*	coser *v tr*
cosit *m*	cosido *m*
cosit industrial *m*	cosido industrial *m*
costat *m*	costadillo *m*
costura *f*	costura *f*
costura exterior *f*	costura exterior *f*
cremallera *f*	cremallera *f*
criteri de qualitat *m*	criterio de calidad *m*
cubeta *f*	cubeta *f*
cuir *m*	cuero *m*
d	
densitat del teixit *f*	densidad del tejido *f*
desgastat -ada *adj*	desgastado -da *adj*
desplaçament *m*	desplazamiento *m*
deteriorat -ada *adj*	deteriorado -da *adj*
direcció (d'un teixit) *f*	dirección (de un tejido) *f*
disc *m*	disco *m*
disc tensor *m*	disco tensor *m*
drap *m*	trapo *m*
e	
elàstic -a *adj*	elástico -ca *adj*
embut *m*	embudo *m*
empalmament *m*	empalme *m*
enfilador *m*	enhebrador *m*
enfilar *v tr*	enhebrar *v tr*
enganxar *v tr*	pegar *v tr*
entregirat *m*	entregirado *m*
entretela *f*	entretela *f*

escot *m*	escote *m*
etiqueta *f*	etiqueta *f*
etiquetatge *m*	etiquetaje *m*
extrem *m*	extremo *m*

f

faldilla recta *f*	falda recta *f*
fibra *f*	fibra *f*
fibra artificial *f*	fibra artificial *f*
fibra natural *f*	fibra natural *f*
fibra sintètica *f*	fibra sintética *f*
fil *m*	hilo *m*
final de la costura *m*	final de la costura *m*
fitxa tècnica *f*	ficha técnica *f*
fluix *m*	flojo *m*
folre *m*	forro *m*
forat de trepant *m*	taladro *m*
full de control *m*	hoja de control *f*
full de producció *m*	hoja de producción *f*
full de ruta *m*	hoja de ruta *f*
full d'instruccions de producció *m*	hoja de instrucciones de producción *f*

g

gestió de la producció *f*	gestión de la producción *f*
greixatge *m*	engrase *m*
gruix *m*	grosor *m*
guiafils *m*	guiahilos *m*
guix *m*	tiza *f*

l

línia de cosit i acoblament *f*	línea de cosido y acoplamiento *f*
llargària de la puntada *f*	largo de puntada *m*
lubrificar *v tr*	lubrificar *v tr*

m

màniga *f*	manga *f*
manipulació *f*	manipulación *f*
manteniment *m*	mantenimiento *m*
manual *m*	manual *m*
màquina *f*	máquina *f*
màquina de botons *f*	máquina de botones *f*
màquina de cadeneta *f*	máquina de cadeneta *f*
màquina de cosir *f*	máquina de coser *f*
màquina de cosir i acoblar f	máquina de cosido-ensamblado f
màquina de cosir plana *f*	máquina de coser plana *f*
màquina de gafetes *f*	máquina de presillado *f*
màquina de puntada invisible *f*	máquina de puntada invisible *f*
màquina de recobrir *f*	máquina de recubrir *f*
màquina owerlock de cinc fils *f*	máquina owerlock de cinco hilos *f*
màquina owerlock de tres fils *f*	máquina owerlock de tres hilos *f*
màquina robotitzada de traus *f*	máquina robotizada de ojales *f*
marge *m*	margen *m*
material *m*	material *m*
model *m*	modelo *m*
mostra *f*	muestra *f*
muntar *v tr*	montar *v tr*
muntatge *m*	montaje *m*

n

nivell de qualitat *m*	nivel de calidad *m*
normativa de salut laboral *f*	normativa de salud laboral *f*
normes de seguretat i higiene *f pl*	normas de seguridad e higiene *f pl*
numeració *f*	numeración *f*

o

oli *m*	aceite *m*
oli de parafina *m*	aceite de parafina *m*
operació *f*	operación *f*
operació d'acabat *f*	operación de acabado *f*
operacions finals *f pl*	operaciones finales *f pl*
ordre d'acoblament *m*	orden de acoplamiento *m*

p

pantaló *m*	pantalón *m*
paper *m*	papel *m*
paper kraft *m*	papel kraft *m*

paral·lel -a *adj*	paralelo -la *adj*
passador *m*	pasador *m*
patró *m*	patrón *m*
peça *f*	pieza *f*
peça de vestir *f*	prenda *f*
pell *f*	piel *f*
pesa *f*	pesa *f*
pinça *f*	pinza *f*
pinzell *m*	pincel *m*
piquet *m*	piquete *m*
pistola de pressió *f*	pistola de presión *f*
plantilla *f*	plantilla *f*
plec *m*	pliegue *m*
pota premsateles *f*	pata prensatelas *f*
premsar *v tr*	prensar *v tr*
premsateles *m*	prensatelas *m*
procés d'acoblament *m*	proceso de acoplamiento *m*
producte *m*	producto *m*
producte acoblat *m*	producto acoplado *m*
prototip *m*	prototipo *m*
punt de greixatge *m*	punto de engrase *m*
puntada *f*	puntada *f*
puny *m*	puño *m*

q

qualitat *f*	calidad *f*

r

raspall *m*	cepillo *m*
rebló *m*	remache *m*
recanvi *m*	recambio *m*
regle *m*	regla *f*
relaxar *v tr*	relajar *v tr*
rematar *v tr*	rematar *v tr*
reparació *f*	reparación *f*

s

sabó de sastre *m*	jaboncillo *m*
senyal *m*	señal *f*
seqüència de confecció de les peces *f*	secuencia de confección de las piezas *f*
simètric -a *adj*	simétrico -ca *adj*
sobrefil *m*	sobrehilado *m*
sobrefil *m*	sobrehilo *m*
suport *m*	soporte *m*
suport de vius *m*	soporte de vivos *m*
sustentadora *f*	sustentador *m*

t

taca *f*	mancha *f*
tapeta *f*	tapeta *f*
taula *f*	mesa *f*
teixit *m*	tejido *m*
tensió dels fils *f*	tensión de los hilos *f*
tèxtil *adj*	textil *adj*
tisores *f pl*	tijeras *f pl*
tolerància *f*	tolerancia *f*
torsió *f*	torsión *f*
transmissor *m*	transmisor *m*
trau *m*	ojal *m*

u

untador *m*	engrasador *m*

v

viu *m*	vivo *m*
vora *f*	dobladillo *m*

Maquinista de confección industrial

Castellà	Català
a	
acabado *m*	acabat *m*
acabado intermedio *m*	acabat intermedi *m*
accesorio *m*	accessori *m*
accidente laboral *m*	accident laboral *m*
aceite *m*	oli *m*
aceite de parafina *m*	oli de parafina *m*
acoplamiento *m*	acoblament *m*
acoplamiento de las piezas *m*	acoblament de les peces *m*
acoplar *v tr*	acoblar *v tr*
adorno *m*	adornament *m*
aguja *f*	agulla *f*
americana *f*	americana *f*
ancho *m*	amplada *m*
aplomo *m*	aplom *m*
arrastre *m*	arrossegament *m*
b	
bolsa *f*	bossa *f*
bolsillo *m*	butxaca *f*
botón *m*	botó *m*
bragueta	bragueta *f*
c	
cadena de producción *f*	cadena de producció *f*
calar *v tr*	calar *v tr*
calidad *f*	qualitat *f*
camisa *f*	camisa *f*
canesú *m*	canesú *m*
canilla *m*	bitlla *m*
cartera *f*	cartera *f*
cepillo *m*	raspall *m*
cera lubricante *f*	cera lubrificant *f*
cinta métrica *f*	cinta mètrica *f*
cinturón de pantalón *m*	cinturó de pantaló *m*
complemento *m*	complement *m*
composición *f*	composició *f*
confección *f*	confecció *f*
confeccionar *v tr*	confeccionar *v tr*
cono *m*	con *m*
copa *f*	copa *f*
coser *v tr*	cosir *v tr*
cosido *m*	cosit *m*
cosido industrial *m*	cosit industrial *m*
costadillo *m*	costat *m*
costura *f*	costura *f*
costura exterior *f*	costura exterior *f*
cremallera *f*	cremallera *f*
criterio de calidad *m*	criteri de qualitat *m*
cubeta *f*	cubeta *f*
cuello *m*	coll *m*
cuello camisero *m*	coll camiser *m*
cuero *m*	cuir *m*
d	
densidad del tejido *f*	densitat del teixit *f*
desgastado -da *adj*	desgastat -ada *adj*
desplazamiento *m*	desplaçament *m*
deteriorado -da *adj*	deteriorat -ada *adj*
dirección (de un tejido) *f*	direcció (d'un teixit) *f*
disco *m*	disc *m*
disco tensor *m*	disc tensor *m*
dobladillo *m*	vora *f*
e	
elástico -ca *adj*	elàstic -a *adj*
embudo *m*	embut *m*
empalme *m*	empalmament *m*
engrasador *m*	untador *m*
engrase *m*	greixatge *m*
enhebrador *m*	enfilador *m*

enhebrar *v tr*	enfilar *v tr*
entregirado *m*	entregirat *m*
entretela *f*	entretela *f*
escote *m*	escot *m*
etiqueta *f*	etiqueta *f*
etiquetaje *m*	etiquetatge *m*
extremo *m*	extrem *m*

f

falda recta *f*	faldilla recta *f*
fibra *f*	fibra *f*
fibra artificial *f*	fibra artificial *f*
fibra natural *f*	fibra natural *f*
fibra sintética *f*	fibra sintètica *f*
ficha técnica *f*	fitxa tècnica *f*
final de la costura *m*	final de la costura *m*
flojo *m*	fluix *m*
forro *m*	folre *m*

g

gestión de la producción *f*	gestió de la producció *f*
grosor *m*	gruix *m*
guiahilos *m*	guiafils *m*

h

hilo *m*	fil *m*
hoja de control *f*	full de control *m*
hoja de instrucciones de producción *f*	full d'instruccions de producció *m*
hoja de producción *f*	full de producció *m*
hoja de ruta *f*	full de ruta *m*

j

jaboncillo *m*	sabó de sastre *m*

l

largo de puntada *m*	llargària de la puntada *f*
línea de cosido y acoplamiento *f*	línia de cosit i acoblament *f*
llave de ajuste *f*	clau d'ajust *f*
lubrificar *v tr*	lubrificar *v tr*

m

mancha *f*	taca *f*
manga *f*	màniga *f*
manipulación *f*	manipulació *f*
mantenimiento *m*	manteniment *m*
manual *m*	manual *m*
máquina *f*	màquina *f*
máquina de botones *f*	màquina de botons *f*
máquina de cadeneta *f*	màquina de cadeneta *f*
máquina de coser *f*	màquina de cosir *f*
máquina de coser plana *f*	màquina de cosir plana *f*
máquina de cosido-ensamblado f	màquina de cosir i acoblar f
máquina de presillado *f*	màquina de gafetes *f*
máquina de puntada invisible *f*	màquina de puntada invisible *f*
máquina de recubrir *f*	màquina de recobrir *f*
máquina owerlock de cinco hilos *f*	màquina owerlock de cinc fils *f*
máquina owerlock de tres hilos *f*	màquina owerlock de tres fils *f*
máquina robotizada de ojales *f*	màquina robotitzada de traus *f*
margen *m*	marge *m*
material *m*	material *m*
mesa *f*	taula *f*
modelo *m*	model *m*
montaje *m*	muntatge *m*
montar *v tr*	muntar *v tr*
muestra *f*	mostra *f*

n

nivel de calidad *m*	nivell de qualitat *m*
normas de seguridad e higiene *f pl*	normes de seguretat i higiene *f pl*
normativa de salud laboral *f*	normativa de salut laboral *f*
numeración *f*	numeració *f*

o

ojal *m*	trau *m*
operación *f*	operació *f*

operación de acabado *f*	operació d'acabat *f*
operaciones finales *f pl*	operacions finals *f pl*
orden de acoplamiento *m*	ordre d'acoblament *m*

p

pantalón *m*	pantaló *m*
papel *m*	paper *m*
papel kraft *m*	paper kraft *m*
paralelo -la *adj*	paral·lel -a *adj*
pasador *m*	passador *m*
pata prensatelas *f*	pota premsateles *f*
patrón *m*	patró *m*
pegar *v tr*	enganxar *v tr*
pesa *f*	pesa *f*
piel *f*	pell *f*
pieza *f*	peça *f*
pincel *m*	pinzell *m*
pinza *f*	pinça *f*
piquete *m*	piquet *m*
pistola de presión *f*	pistola de pressió *f*
plantilla *f*	plantilla *f*
pliegue *m*	plec *m*
prenda *f*	peça de vestir *f*
prensar *v tr*	premsar *v tr*
prensatelas *m*	premsateles *m*
presilla *f*	bagueta *f*
proceso de acoplamiento *m*	procés d'acoblament *m*
producto *m*	producte *m*
producto acoplado *m*	producte acoblat *m*
prototipo *m*	prototip *m*
puño *m*	puny *m*
puntada *f*	puntada *f*
punto de engrase *m*	punt de greixatge *m*

r

recambio *m*	recanvi *m*
regla *f*	regle *m*
relajar *v tr*	relaxar *v tr*
remache *m*	rebló *m*
rematar *v tr*	rematar *v tr*
reparación *f*	reparació *f*

s

secuencia de confección de las piezas *f*	seqüència de confecció de les peces *f*
señal *f*	senyal *m*
simétrico -ca *adj*	simètric -a *adj*
sisa *f*	cisa *f*
sobrehilado *m*	sobrefil *m*
sobrehilo *m*	sobrefil *m*
soporte *m*	suport *m*
soporte de vivos *m*	suport de vius *m*
sustentador *m*	sustentadora *f*

t

taladro *m*	forat de trepant *m*
tapeta *f*	tapeta *f*
tejido *m*	teixit *m*
tensión de los hilos *f*	tensió dels fils *f*
textil *adj*	tèxtil *adj*
tijeras *f pl*	tisores *f pl*
tiza *f*	guix *m*
tolerancia *f*	tolerància *f*
torsión *f*	torsió *f*
transmisor *m*	transmissor *m*
trapo *m*	drap *m*

v

vivo *m*	viu *m*

Reculls lèxics d'interès

- CERVERA i CAMINAL, A. [et al.]. *Diccionari de la indústria tèxtil: català, castellà, francès, anglès, alemany*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 1994

- MUMBRÚ i LAPORTA, J. [et al.]. *Vocabulari de la indústria tèxtil: materials tèxtils: preparació per a la filatura*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Llengües i Terminologia, DL 1990

- SANCHIS, JOSEP i SATORRES, VICENT. *Vocabulari del tèxtil de la vall d'Albaida*. Ontinyent: Ajuntament d'Ontinyent. Servei de Publicacions, 1999

- TERMCAT, Centre de Terminologia. *Lèxic de tèxtil i confecció*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Indústria i Energia, 1993